

AAJ-001-001449

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Economics

ECO - P - X

(Optional)

(Industrial Economics - II)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001449

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોનાં જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં લખો.
(૨) જમણી બાજુનાં અંક ગુણ દર્શાવે છે.

૧ સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો.

૨૦

(૧) વિનિવેશ કોનો ભાગ છે ?

- (A) ખાનગીકરણ (B) રાષ્ટ્રીયકરણ
(C) ઉદારીકરણ (D) એક પણ નહીં

(૨) પેઢીનો પરંપરાગત હેતુ...

- (A) નફો (B) ઉત્પાદન
(C) મૂડીરોકાણ (D) એક પણ નહીં

(૩) ભારતમાં જાહેરક્ષેત્રનાં ઉદ્યોગોની મર્યાદા કઈ છે ?

- (A) રાજકીય હસ્તક્ષેપ (B) કુશળ સંચાલનની ખામી
(C) નોકરશાહી (D) બધા જ

(૪) ભારતીય જાહેરક્ષેત્રનો સામાજિક લાભ કયો છે ?

- (A) સમાજવાદી સમાજની સ્થાપના (B) રોજગારીની તક
(C) ગ્રાહકનાં હિતોનું રક્ષણ (D) બધા જ

- (પ) માંદા ઉદ્યોગની સમસ્યા કઈ છે ?
- (A) ટેક્નોલોજીની સમસ્યા (B) મૂડીરોકાણની સમસ્યા
(C) વિદેશી હરિકાઈ (D) બધા જ
- (દ) ભારતમાં ઔદ્યોગિક વિકાસની તંગી માટે કયું કારણ જવાબદાર છે ?
- (A) ઓછી બચત (B) કરબોજ
(C) બંને (D) એક પણ નહીં
- (૭) પ્રદૂષણ માટે કયું પરિબલ જવાબદાર છે ?
- (A) વનવિનાશ (B) શહેરીકરણ
(C) ઔદ્યોગિકરણ (D) બધા જ
- (૮) નીચેનામાંથી જાહેરક્ષેત્રનો ઉદ્યોગ કયો છે ?
- (A) ભારતીય કપાસ નિગમ (B) ભારતીય ખાદ્ય નિગમ
(C) ભારતીય રસાયણ નિગમ (D) બધા જ
- (૯) ભારતમાં ઉદ્યોગક્ષેત્રનું મહત્વ શું છે ?
- (A) ખેત વિકાસ (B) આવક સર્જન
(C) બંને (D) એક પણ નહીં
- (૧૦) ખાનગીકરણની પ્રક્રિયામાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (A) સંપૂર્ણ અરાષ્ટ્રીયકરણ (B) નિયંત્રક કંપની
(C) લિઝિંગ (D) બધા જ
- (૧૧) ઔદ્યોગિક નીતિનાં હેતુમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (A) ઔદ્યોગિક વિકાસ (B) રોજગારી
(C) બંને (D) એક પણ નહીં
- (૧૨) ભારતમાં ઔદ્યોગિક નાણાં વ્યવસ્થા માટે મુખ્ય સંગઠન કયું છે ?
- (A) RBI (B) SBI
(C) IDBI (D) ICICI

(૧૩) નીચેનામાંથી કયુ પરિબળ ઔદ્યોગિક ઉત્પાદકતાને અસર કરે છે ?

- (A) યાંત્રિક (B) નાણાકીય
(C) પ્રાકૃતિક (D) બધા જ

(૧૪) ભારતમાં મોટા ઉદ્યોગમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?

- (A) સૂતરાઉ કાપડ (B) લોખંડ અને પોલાદ
(C) સિમેન્ટ (D) બધા જ

(૧૫) પેઢીનાં હેતુમાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?

- (A) મહત્તમ નફો (B) મહત્તમ વેચાણ
(C) સલામતી (D) બધા જ

(૧૬) ઔદ્યોગિક નાણા વ્યવસ્થામાં કોનો સમાવેશ થાય છે ?

- (A) જાહેર થાપણો (B) વેપારી બેંકો
(C) વિશિષ્ટ નાણા સંસ્થાઓ (D) બધા જ

(૧૭) ભારતીય ઔદ્યોગિક નાણાં કોર્પોરેશન (IFCI)ની સ્થાપના ક્યારે થઈ હતી ?

- (A) ૧૯૩૦ (B) ૧૯૫૦
(C) ૧૯૯૧ (D) ૧૯૪૮

(૧૮) ભારતીય ઔદ્યોગિક વિકાસ બેંક (IDBI)ની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?

- (A) ૧૯૬૪ (B) ૧૯૫૪
(C) ૧૯૯૪ (D) એક પણ નહીં

(૧૯) નવી ઔદ્યોગિક નીતિમાં કોનો સમાવેશ થાય છે?

- (A) ઉદારીકરણ (B) ખાનગીકરણ
(C) વૈશ્વિકરણ (D) બધા જ

(૨૦) નવી ઔદ્યોગિક નીતિની શરૂઆત કયા વર્ષે થઈ ?

(A) ૧૯૮૧

(B) ૨૦૦૦

(C) ૧૯૮૧

(D) ૧૯૭૦

૨ નોંધ લખો : IDBI. ૧૦

અથવા

૨ નોંધ લખો : ઉદ્યોગો અને પ્રદૂષણ. ૧૦

૩ ઔદ્યોગિક નાણાં વ્યવસ્થા એટલે શું ? તેનું મહત્વ સમજાવો. ૧૦

અથવા

૩ ઔદ્યોગિક નાણાં વ્યવસ્થાનાં વિવિધ સ્ત્રોતો સમજાવો. ૧૦

૪ ભારતમાં માંદા ઔદ્યોગિક એકમોની સમસ્યાઓ સમજાવો. ૧૦

અથવા

૪ ભારતમાં ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે નીચી ઉત્પાદકતાનાં કારણો સમજાવો. ૧૦

૫ ૧૯૮૧ની નવી ઔદ્યોગિક નીતિની ચર્ચા કરો. ૧૦

અથવા

૫ ભારતમાં ખાનગીકરણની પ્રક્રિયા સમજાવો. ૧૦

૬ પેઢીનાં વિવિધ હેતુઓ સમજાવો. ૧૦

અથવા

૬ ભારતીય અર્થતંત્રમાં ઉદ્યોગોનું મહત્વ સમજાવો. ૧૦

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) Write answers of all questions in main answer sheet.
  - (2) Figures of right side indicate marks.

1 MCQs.

20

- (1) Which of the following is part of disinvestment ?
  - (A) Privatization
  - (B) Nationalization
  - (C) Liberlization
  - (D) All of these
- (2) The Traditional objective of firm ?
  - (A) Profit
  - (B) Production
  - (C) Investment
  - (D) None of above
- (3) Which of the following limitation of public enterprise in India ?
  - (A) Political interference
  - (B) Lack of efficient management
  - (C) Bureaucracy
  - (D) All of these
- (4) Which of the following social benefit of public sector in India ?
  - (A) Established of socialistic society
  - (B) Employment opportunities
  - (C) Protection of consumer
  - (D) All of these
- (5) Which of the following problem of sick industries ?
  - (A) Problem of technology
  - (B) Problems of investment
  - (C) Foreign competition
  - (D) All of these

- (6) Which of the following factor responsible of causes of shortage of industrial finance in India ?
- (A) Low saving (B) Burden of tax
(C) Both (D) None
- (7) Which factor is responsible for pollution ?
- (A) Deforestation (B) Urbanization
(C) Industrialization (D) All
- (8) Which of the following industries of public sector ?
- (A) Cotton corporati on of India
(B) Food corporation of India
(C) Fertilizer corporation of India
(D) All of these
- (9) Which of the following importance of industrial sector in India ?
- (A) Agriculture development (B) Income creation
(C) Both (D) None of these
- (10) Which of the following included in process of privatization ?
- (A) Total denationalization (B) Holding company
(C) Leasing (D) All of these
- (11) Which of the following objective of industrial policy ?
- (A) Industrial development (B) Employment
(C) Both (D) None
- (12) Which of the following Apex organization of industrial finance of India ?
- (A) RBI (B) SBI
(C) IDBI (D) ICICI

- (13) Which of the following affecting factor of industrial productivity ?
- (A) Technological (B) Financial
(C) Natural (D) All of these
- (14) Which of the following included Large scale industries of India ?
- (A) Cotton textiles (B) Iron and steel
(C) Cement (D) All of these
- (15) Which of the following objectives included in objective of firm ?
- (A) Maximum profit (B) Maximum sales
(C) Security (D) All
- (16) Which of the following included in Industrial Finance ?
- (A) Public deposits
(B) Commercial Banks
(C) Special finance institution
(D) All of these
- (17) When IFCI was established ?
- (A) 1930 (B) 1950
(C) 1991 (D) 1948
- (18) When IDBI was established ?
- (A) 1964 (B) 1954
(C) 1994 (D) None of these

(19) Which of the following included in new industrial policy ?

(A) Liberalization (B) Privatization

(C) Globalization (D) All

(20) Which of the following year started a new industrial policy ?

(A) 1991 (B) 2000

(C) 1981 (D) 1970

2 Write note : IDBI. 10

OR

2 Write note : Industries and Pollution. 10

3 What is industrial finance ? Explain its importance. 10

OR

3 Explain the various sources of industrial finance. 10

4 Explain the problems of sick industries of India. 10

OR

4 Explain the causes of Low Productivity of industrial sector in India. 10

5 Discuss the new industrial policy 1991. 10

OR

5 Explain the process of Privatization in India. 10

6 Explain the various objectives of firm. 10

OR

6 Explain the importance of industries in Indian economy. 10